

به نام خدا

سوالات درس حقوق اساسی

دکتر قاسم شیبانی

نویسنده: ابراهیم حسن زاده

به همراه پاسخ تشریحی

بانک مقالات حقوقی نشر عدالت

۱. تفاوت حکومت و دولت چیست؟

دولت تشکیلات سیاسی حاکم بر یک کشور و حکومت نظام و قدرت سیاسی حاکم بر یک کشور است.

۲. اساس و پایه های حکومت جمهوری اسلامی ایران را نام ببرید.

الف - رهبر (ولایت فقیه) ب - قوه مجریه (رییس جمهور)

ج - قوه مقننه (مجلس شورای اسلامی) د - قوه قضاییه

۳. اصول قانون اساسی نحوه تعیین رهبر و ولی فقیه را در چند مرحله مشخص کرده اند؟

دو مرحله :

الف - مرحله وجود شرایط یا مرحله ثبوت

ب - مرحله تشخیص یا مرحله اثبات

۴. در مرحله ثبوت ولی فقیه یا رهبر باید دارای چه شرایطی باشد؟

(1) فقیه عادل

(2) متقی

(3) شجاع و قاطع

(4) مدیر جامعه

(5) با تدبیر و عاقبت اندیش

(6) متخصص سیاسی

۵. در مرحله تشخیص یا اثبات کدام مرجع جهت انتخاب رهبر دخالت دارد؟

توسط خبرگان انجام می گیرد و طبق اصل 107 قانون اساسی خبرگان از میان فقهای واجد شرایط یکی را که شرایط ذیل را داشته باشد بعنوان رهبر به مردم معرفی میکنند.

۶. در مرحله تشخیص یا اثبات، بر اساس اصل ۱۰۷ رهبر باید دارای چه شرایطی باشد؟

(1) یا اعلم به احکام فقهی

(2) یا اعلم به مسائل سیاسی و اجتماعی

(3) یا دارای مقبولیت عامه

۷. برکناری رهبر چه هنگام و توسط چه مقامی صورت میگیرد؟

بر اساس اصل 111 قانون اساسی اعضای مجلس خبرگان رهبری فقط در صورتی که به این نتیجه برسند که رهبر فاقد شرایط رهبری می باشد و یا از ابتدا واجد آن نبوده است این عدم صلاحیت را تشخیص و نتیجه تشخیص را به مردم اعلام می کنند.

۸. آیا رهبر میتواند از مقام خود کناره گیری نموده و استعفا دهد؟

با توجه به اینکه یک پزشک زمانیکه به او نیاز دارند نمیتواند از معالجه و یاری رساندن به بیمار خودداری کند رهبر جامعه اسلامی هم وقتی توانایی سکانداری کشتی جامعه را دارد موظف و مکلف است که این مسئولیت را با تمام توان انجام دهد و فقط زمانی میتواند از این مقام کناره گیری کند که توانایی رهبری را نداشته باشد.

۹. بر اساس اصل ۱۰۰ (قانون اساسی وظایف و اختیارات رهبر نسبت به کل نظام را نام ببرید).

(تعیین سیاستهای کلی نظام (پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام

نظارت بر حسن اجرای سیاستهای کلی نظام

حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه

(حل معضلات نظام (از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام

۱۰. وظایف و اختیارات رهبر نسبت به قوه مجریه را نام ببرید.

فرماندهی کل نیروهای مسلح

اعلان جنگ و صلح و بسیج نیروها

نصب و عزل و قبول استعفای رئیس ستاد مشترک

نصب و عزل و قبول استعفای فرمانده کل سپاه پاسداران

نصب و عزل و قبول استعفای فرماندهان عالی نیروهای نظامی و انتظامی

امضای حکم ریاست جمهوری پس از انتخاب توسط مردم

انتخاب معاون اول رئیس جمهور در صورت استعفا و یا غیبت رئیس جمهور تا 2 ماه

قبول استعفای رئیس جمهور

۱۱- عزل رئیس جمهور توسط رهبر منوط به دخالت کدام مراجع است؟

الف - دیوان عالی کشور

ب - مجلس شورای اسلامی

رهبر پس از تنفیذ حکم رئیس جمهور نمیتواند به هر دلیلی که مایل باشد او را عزل کند و حق چنین عملی از سوی قانون اساسی به او داده نشده است بلکه رهبر فقط با توجه به مصالح کشور و دخالت مراجع فوق یا حداقل دخالت یکی از آنها می تواند اقدام به عزل رئیس جمهور نماید.

۱۲ - اختیارات و وظایف رهبر نسبت به قوه مقننه را شرح دهید.

الف - فرمان همه پرسی (اگر چه دو سوم آراء نمایندگان مجلس برای همه پرسی لازم است ولی دستور و فرمان همه پرسی توسط رهبر صادر میگردد.)

ب - نصب و عزل و قبول استعفای فقهای شورای نگهبان

۱۳ - اختیارات و وظایف رهبر نسبت به قوه قضاییه چگونه است؟ به دو گونه در این قوه دخالت میکند :

۱. نصب و عزل و قبول استعفای رییس قوه قضاییه
۲. عفو یا تخفیف مجازات محکومین پس از پیشنهاد رییس قوه قضاییه

14 - شورای موقت رهبری چه موقع و به چه دلیل و توسط کدام مقام تشکیل میشود؟

پس از فوت یا کناره گیری و یا عزل رهبر مجلس خبرگان باید تا زمان معرفی رهبر جدید شورایی بنام شورای موقت رهبری تشکیل دهد.

۱۵ - موجبات تشکیل شورای موقت رهبری کدامند؟

۱. فوت رهبر
۲. کناره گیری رهبر
۳. عزل رهبر
۴. بیماری و ناتوانی رهبر

۱۶ - اعضای شورای موقت رهبری را نام ببرید.

۱. رییس جمهور
۲. رییس قوه قضاییه
۳. یکی از فقهای شورای نگهبان (به انتخاب مجمع تشخیص مصلحت نظام)

۱۷ - وظایف شورای موقت رهبری را نام ببرید.

01 تمامی وظایف رهبری را بطور موقت به عهده میگیرد.

02 این شورا اصل 110 قانون اساسی را پس از تصویب سه چهارم اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام اجرا می نماید.

۱۸ - اقسام شوراها در قانون اساسی کدامند؟

01 شوراهاایی که تصمیم گیران مستقل نیستند و فقط جنبه ارشادی دارند. (شوراهاای روستا , بخش , شهر و شهرستان و استان)

02 شوراهاایی که بمنظور تصمیم گیری و اعمال مدیریت تشکیل میگردند. (شورایعالی استانها)

۱۹ - هدف از تشکیل شورای عالی امنیت ملی چیست؟

الف - تامین منافع ملی

ب - پاسداری از انقلاب اسلامی

ج - پاسداری از تمامیت ارضی کشور

د - دفاع از حاکمیت ملی

۲۰ - رییس شورای عالی امنیت ملی کدام مقام است؟

تشکیل این شورا به ریاست رییس جمهور بوده و نهایتاً کلیه مصوبات آن به تصویب رهبر میرسد.

۲۱ - مهمترین وظایف شورای عالی امنیت ملی را نام ببرید.

۱. تعیین سیاستهای دفاعی - امنیتی کشور
۲. هماهنگ نمودن فعالیتهای سیاسی، اجتماعی و ... در ارتباط با تدابیر دفاعی امنیتی
۳. بهره گیری از امکانات مادی و معنوی کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی

۲۲ - شورای عالی امنیت ملی از چه اعضای ترکیب شده است؟

۱. روسای قوای سه گانه (3 نفر)
۲. رییس ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح (1 نفر)
۳. مسئول امور برنامه و بودجه (1 نفر)
۴. دو نماینده به انتخاب مقام رهبری (2 نفر)
۵. وزیر امور خارجه، کشور و اطلاعات (3 نفر)
۶. حسب مورد وزیر مربوطه، عالیترین مقام ارتش و سپاه (3 نفر) **جمعا 13 نفر**

۲۳ - کدام مقام باید همیشه در شورای عالی امنیت حضور داشته باشد؟

رییس جمهور. بدون حضور او تشکیل این شورا غیر قانونی است.

۲۴ - قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران کدامند؟

قوه مجریه، قوه مقننه و قضاییه که هر سه قوه تحت نظر ولایت فقیه میباشند. و قوای سه گانه از یکدیگر مستقل هستند یعنی استقلال قوا یا به عبارتی تفکیک قوا در نظامهای دیگر.

۲۵ - منظور از استقلال قوا در قوای سه گانه چیست؟

منظور تفکیک مطلق قوا و جدایی قوا از حیث تشکیلات و روابط سازمانی نیست بلکه بدین معناست که : **اولا** هر یک از این قوا وظیفه خاصی دارند و در نوع کار و نوع وظیفه از دیگری متمایز و مستقل هستند. **ثانیا** هر یک از قوای سه گانه در برابر دیگری مسئول نیستند الا در مواردی که قانون مشخص کرده است.

۲۶ - مهمترین وظیفه قوه مقننه چیست؟ توضیح دهید.

مهمترین وظیفه قوه مقننه، تقنین یا قانونگذاری است. لازم بذکر است که در امر تقنین سه نهاد مستقل با مسئولیتهای جداگانه دخالت دارند که بدون وجود آنها یا قانونگذاری ممنوع است و یا مجاز نیست. این سه نهاد عبارتند از:

01 مجلس شورای اسلامی (مرجع تدوین و تصویب قانون)

02 شورای نگهبان (تطبیق مصوبات مجلس با شرع مقدس و قانون اساسی)

03 مجمع تشخیص مصلحت نظام (بررسی مصوباتی که شورای نگهبان آنرا تایید نکرده است)

۲۷ - طرز تشکیل مجلس شورای اسلامی چگونه است؟

اعضای آن بصورت مستقیم و با رای مخفی ملت برای مدت 4 سال انتخاب میشوند که انتخابات هر دوره نیز باید پیش از پایان دوره قبل برگزار شود.

۲۸ - آیا توقف انتخابات مجلس شورای اسلامی مجاز است؟

توقف انتخابات مجلس شورای اسلامی در بخشی از مملکت یا در کل مملکت بهیچ وجه مجاز نیست. مگر در موارد ذیل:

01 در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور

02 با پیشنهاد و درخواست رییس جمهور

03 سه چهارم نمایندگان مجلس امر توقف را تصویب و شورای نگهبان آنرا تایید کند.

۲۹ - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان در انتخابات مجلس شورای اسلامی توسط کدام نهاد مشخص میشوند؟ (مجلس شورای اسلامی)**۳۰ - مهمترین شرایط و ویژگیهای نمایندگان مجلس شورای اسلامی را نام ببرید.**

01 اعتقاد به خدای متعال

02 ایمان به آسمانی بودن قرآن

03 معتقد به دفاع از قانون اساسی

۳۱ - تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی چند نفر میباشد؟

270 نفر بوده که پس از هر 10 سال با در نظر گرفتن عوامل انسانی و جغرافیایی (تشکیل استانهای جدید و...) حداکثر 20 نفر به تعداد آنها اضافه میشود. ضمناً زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نماینده، مسیحیان آشوری و کلدانی جمعا یک نماینده و مسیحیان ارمنی یک نماینده انتخاب میکنند. (جمعا 4 نماینده)

۳۲ - کیفیت و چگونگی تشکیل جلسات مجلس شورای اسلامی را بیان کنید.

01 جلسات مجلس شورای اسلامی فقط با حضور دو سوم کل نمایندگان رسمیت خواهد داشت و در شرایط حاضر حضور 180 نفر الزامی است. (اصل 65)

02 در نخستین جلسه نمایندگان باید طبق مفاد اصل 67 در برابر قرآن سوگند یاد کنند.

03 کلیه مذاکرات مجلس باید علنی باشد و از طریق رادیو و روزنامه به اطلاع عموم برسد.

33 - در چه شرایطی جلسات مجلس شورای اسلامی بصورت غیر علنی برگزار میگردد؟

در شرایط اضطراری که امنیت کشور ایجاب کند. این امر در سه صورت ممکن است :

به تقاضای رییس جمهور به تقاضای یکی از وزرا به تقاضای ده نفر از نمایندگان

۳۴ - در چه صورت جلسات غیر علنی مجلس شورای اسلامی معتبر است؟

01 اعضای شورای نگهبان در آن حضور داشته باشند.

02 در این جلسات موافقت سه چهارم کل نمایندگان (202 نفر) ضروری است.

03 گزارشات و مصوبات این قبیل جلسات پس از رفع شرایط اضطراری باید به اطلاع عموم برسد.

۳۵ - مصوبات مجلس شورای اسلامی با حضور چند نفر از نمایندگان معتبر است؟

با اکثریت نصف بعلاوه یک نمایندگان حاضر. (حداقل 91 نفر در شرایط حاضر)

۳۶ - چند مورد از صلاحیتهای و اختیارات مجلس شورای اسلامی را نام ببرید.

۱. مجلس میتواند در تمام امور در حدود قانون اساسی قانون وضع کند.
۲. مجلس شورای اسلامی حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد.
۳. بودجه سالانه کل کشور توسط مجلس تصویب میشود.
۴. انتخاب شش نفر حقوقدان شورای نگهبان بعهدہ مجلس است.

۳۷ - رابطه مجلس شورای اسلامی با شورای نگهبان را بیان کنید.

01 مجلس شورای اسلامی بدون وجود شورای نگهبان اعتبار قانونی ندارد. (اصل 93)

02 کلیه مصوبات مجلس باید از حیث انطباق با قانون به شورای نگهبان فرستاده شود.

03 اعضای شورای نگهبان میتوانند جهت تسریع در کار در مجلس حاضر شده و مستقیماً مذاکرات را استماع نمایند.

۳۸ - تشکیلات و بخشهای مجلس شورای اسلامی را نام ببرید.

مجلس شورای اسلامی دارای سه بخش یا نهاد میباشد که هر یک از آنان دارای وظایف جداگانه ای میباشد:

الف - هیئت رئیسه ب - کمیسیونها ج - مجلس یا پارلمان

۳۹ - انواع هیئت رئیسه در مجلس شورای اسلامی را نام ببرید.

الف - هیات رئیسه سنی (2 نفر از مسن ترین و 2 نفر از جوانترین اعضای مجلس به ترتیب بعنوان رئیس و نایب رئیس و منشی های مجلس معین میشوند و حداکثر دو جلسه از مجلس را تشکیل میدهند)

ب - هیات رئیسه موقت (مرکب از یک رئیس , دو نایب رئیس , شش منشی و سه کارپرداز جمعا 12 نفر)

ج - هیات رئیسه دائم (همانند ترکیب هیات رئیسه موقت برای مدت یکسال انتخاب میشوند)

۴۰ - مهمترین وظایف هیات رئیسه سنی را نام ببرید.

01 اداره جلسه افتتاحیه

02 انجام مراسم تحلیف

03 اجرای انتخابات هیات رئیسه موقت

04 تقسیم نمایندگان در شعب پانزده گانه

۴۱ - مهمترین وظیفه کمیسیونها در مجلس شورای اسلامی چیست؟

بررسی و اصلاح لوایح دولت و طرحهایی که نمایندگان یا شوراهای عالی استانها به مجلس میدهند.

۴۲ - لایحه و طرح را تعریف کنید.

لایحه : به مصوبه ای گفته می شود که هیات وزیران آنرا به منظور تصویب و قانونی شدن به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد می کند.

طرح : به پیشنهادی گفته می شود که توسط حداقل پانزده نفر از نمایندگان و یا توسط شوراهای عالی استانها تهیه و به مجلس ارائه می شود.

۴۳ - اقسام لوایح و طرحهایی که به مجلس شورای اسلامی داده می شود را نام ببرید.

اقسام لوایح :

الف. لوایح قانونی : پیشنهادهای هیات وزیران

ب. لوایح قضایی : پیشنهاد و مصوبه قوه قضائیه

اقسام طرحها :

الف. طرحهایی که نمایندگان تهیه و پیشنهاد می کنند.

ب. طرحهایی که شورایی عالی استانها به مجلس تقدیم می کنند.

۴۴ - طرحها و لوایحی که به مجلس ارائه می شوند از حیث درجه و رتبه به چند دسته تقسیم می شوند؟

الف. لوایح و طرحهای عادی ب. لوایح و طرحها با قید فوریت ج. لوایح و طرحهای خاص

۴۵ - لوایح و طرحهای عادی را تشریح کنید.

این لوایح به کمیسیون مربوطه فرستاده می شوند و پس از توافق هیات رئیسه به جلسه علنی مجلس فرستاده می شوند و پس از تصویب مجدداً به کمیسیون مربوطه فرستاده شده و پس از اصلاحات برای تصویب به مجلس فرستاده می شوند.

(مجلس - کمیسیون مربوطه - مجلس - کمیسیون مربوطه - مجلس)

۴۶ - لوایح و طرحهای با قید فوریت به چند دسته تقسیم می شوند؟

الف. طرحها و لوایح یک فوریتی

ب. طرحها و لوایح دو فوریتی

ج. طرحها و لوایح با قید سه فوریت

الف. **طرحها و لوایح یک فوریتی :** پس از تصویب به کمیسیون مربوطه ارجاع داده می شود و بدون نوبت مورد رسیدگی قرار می گیرد و سپس به مجلس فرستاده شده و در همان جلسه تکلیف آن روشن می شود.

ب. **لوایح و طرحهای دو فوریتی :** این قبیل طرحها و لوایح پس از تصویب دو فوریت آنها بلافاصله چاپ و تکثیر شده و بین نمایندگان توزیع می شود و بدون ارجاع به کمیسیون پس از 24 ساعت در مجلس مطرح می گردد.

ج. **طرحها و لوایح با قید سه فوریت :** این قبیل لوایح و طرحها در موارد اضطراری و حساس تهیه و تنظیم می شوند و پس از تصویب سه فوریت آنها در همان جلسه مورد بحث و بررسی قرار گرفته و تنها با تصویب دو سوم اعضای حاضر معتبر خواهد بود.

۴۷ - طرحها و لوایح خاص را تشریح نمایید.

این طرحها و لوایح در به منظور خاصی تهیه و تنظیم شده اند و بر همه طرح و لوایح مجلس ارجحیت دارند. که عبارتند از :

الف. **لایحه بودجه** ب. **لوایح مربوط به عهود** , **قراردادنامه ها** و **موافقت نامه های بین المللی**

لایحه بودجه : این لایحه مهم ترین لایحه ای است که دولت تنظیم می کند و این لایحه نمی تواند به صورت طرح از طرف نمایندگان پیشنهاد گردد. (اصل 52). این لایحه ممکن است به صورتهای : **لایحه بودجه کل کشور** , **لایحه چند دوازدهم بودجه** و **لایحه متمم بودجه** تنظیم گردد. این لایحه بدون قید فوریت است ولی در همان مرحله اول مورد تصویب قرار می گیرد. قطع مذاکرات مربوط به لایحه بودجه فقط در صورت مطرح شدن طرحهای دو فوریتی که تاخیر آنها موجب زیان جبران ناپذیر خواهد بود ممکن است.

لوائح مربوط به عهد بین المللی : این لوائح اگر با قید مهم وارد مجلس شوند باید بلافاصله در دستور کار مجلس قرار گیرند و رسیدگی به قید اهمیت همانند رسیدگی به قید فوریت می باشد.

۴۸ - شرایط استعفای نمایندگان مجلس شورای اسلامی را نام ببرید.

الف. باید مستدل و دارای دلیل موجه باشد.

ب. اکثریت مطلق اعضای حاضر در مجلس استعفای نماینده مزبور را بپذیرند.

۴۹ - ترکیب اعضای شورای نگهبان را نام ببرید.

الف. فقهای شورای نگهبان : مرکب از ۶ نفر فقیه طراز اول که توسط مقام رهبری انتخاب می شوند.

ب. حقوقدانان شورای نگهبان : مرکب از ۶ نفر حقوقدانان برجسته که در رشته های مختلف حقوقی تبحر داشته باشند. این شش نفر توسط رئیس قوه قضائیه به مجلس معرفی و توسط نمایندگان مجلس انتخاب می شوند.

۵۰ - وظایف خاص فقهای شورای نگهبان را نام ببرید.

الف. پاسداری از احکام اسلام و تطبیق قوانین عادی با شرع مقدس اسلام.

ب. تهیه و تصویب قانون مربوط به تعداد و شرایط خبرگان .

ج. یکی از اعضای شورای موقت رهبری از فقهای شورای نگهبان است.

۵۱ - وظایف و صلاحیت های نهاد شورای نگهبان را نام ببرید.

۱. پاسداری از احکام اسلام و تشخیص مطابقت و عدم مغایرت مصوبات مجلس با قانون اساسی.

۲. تفسیر قانون اساسی.

۳. تایید صلاحیت کاندیداهای ریاست جمهوری

۴. حضور اختیاری در جلسات مجلس شورای اسلامی

۵. حضور الزامی در جلسات غیر علنی مجلس

۶. حضور الزامی در مجلس هنگامی که طرح یا لایحه فوری در دستور کار مجلس قرار دارد.

۷. مهمترین وظیفه این شورا نظارت بر انتخابات است.

۵۲ - دلیل تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام چه بود؟

بدلیل بروز اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان بدستور امام خمینی این مجمع تشکیل شد.

۵۳ - مهمترین وظایف و صلاحیت های مجمع تشخیص مصلحت نظام را نام ببرید.

1. تصویب مصوبات مورد اختلاف بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان .
2. مشاوره در اموری که رهبر به مجمع ارجاع می دهد.
3. انتخاب یکی از فقهای شورای نگهبان در شورای موقت رهبری
4. عضویت در شورای بازنگری قانون اساسی

۵۴ - ترکیب اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام را نام ببرید.

اعضای این مجمع مرکب از دو گروه ثابت و متغیرند که همه آنها را مقام رهبری انتخاب می کند. (اصل 112)

۵۵ - منظور از همه پرسی چیست و اولین همه پرسی در چه تاریخی انجام شد؟

یعنی آحاد ملت حق دارند در مسائل مهم و اساسی مستقیماً تصمیم گیری کنند.

۵۶ - شرایط و تشریفات لازم برای انجام همه پرسی را بیان کنید.

۱. درخواست همه پرسی باید به تصویب دو سوم نمایندگان مجلس برسد.
۲. هنگام همه پرسی شخص رئیس جمهور باید در پست خود باشد.
۳. فرمان همه پرسی باید توسط رهبر صادر گردد.

۵۷ - طبقه بندی کلاسیک قوه قضائیه را نام ببرید.

۱. پرزیدانسیل
۲. کنوانسیونل
۳. پارلمانی

پرزیدانسیل : وظایف رئیس دولت و رئیس حکومت تماماً در دست رئیس جمهور متمرکز است. (قوه مجریه ایالات متحده آمریکا)

کنوانسیونل : این نوع قوه مجریه از خودمختاری و اعمال اراده مستقل محروم بوده و قدرت کامل در اختیار مجلس است. (اولین بار پس از انقلاب فرانسه پدید آمد و در حال حاضر فقط در سوئیس باقی مانده است.)

قوه مجریه پارلمانی : در این نوع قوه مجریه , بین دو قوه (وزراء و پارلمان) همکاری متقابل وجود دارد. وزراء در برابر پارلمان مسئولند و پارلمان در عزل و نصب وزراء دارای اختیار است. همچنین قوه مجریه هم اختیار انحلال پارلمان را دارد. (اولین بار در انگلستان بوجود آمد و در حال حاضر در غالب کشورهای اروپایی)

۵۸ - وظایف و اختیارات رئیس جمهور را نام ببرید.

- الف. ریاست قوه مجریه و اجرای دقیق قانون اساسی جز در اموری که مستقیماً به رهبر مربوط می شود.
- ب. امضای مصوبات مجلس و نتایج همه پرسی.
- ج. مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور استخدامی کل کشور.

د. تعیین و انتخاب وزراء و معرفی آنها به مجلس جهت اخذ رای اعتماد.

۵۹- مسئولیت های مدنی و کیفری رئیس جمهور را نام ببرید.

رسیدگی به اتهام رئیس جمهور در مورد جرایم عادی با اطلاع مجلس شورای اسلامی در دادگاههای عمومی صورت می گیرد.

2. رئیس جمهور نمی تواند بیش از یک شغل دولتی داشته باشد. البته سمتهای آموزشی در دانشگاهها از این قانون مستثنی هستند.

3. دارایی رئیس جمهور، همسر و فرزندان وی قبل و بعد از خدمت توسط قوه قضائیه بررسی می شود.

۶۰- تشکیلات و زیر مجموعه های قوه مجریه را نام برده و یک مورد را تشریح نمایید.

الف. نهاد ریاست جمهوری و رئیس جمهور ب. معاونان رئیس جمهور ج. هیات وزیران

د. نیروهای نظامی و انتظامی

معاونان رئیس جمهور: رئیس جمهور دارای معاونانی است که یکی از آنان معاون اول می باشد. وظایف معاون اول رئیس جمهور: الف. اداره هیات وزیران با موافقت رئیس جمهور. ب. در صورت عزل، استعفا و غیبت رئیس جمهور تا 2 ماه، با موافقت رهبر معاون اول می تواند مسئولیت رئیس جمهور را بر عهده بگیرد.

۶۱- نیروهای نظامی و انتظامی در قانون اساسی کدامند؟

الف. ارتش جمهوری اسلامی ب. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ج. نیروی انتظامی

ارتش جمهوری اسلامی: متشکل از سه بخش عمده نیروهای: زمینی، هوایی و دریایی می باشد. پاسداری از استقلال، تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی را بعهده دارد.

نیروی انتظامی: تامین آرامش و اجرای قانون.

۶۲- رابطه بین رهبر و نیروهای نظامی و انتظامی چیست؟ قانون اساسی برای جلوگیری از بروز هرگونه دیکتاتوری و استفاده های نادرست و غیر مشروع از نیروهای مسلح، هدایت و کنترل آنها را بعهده مقام رهبری سپرده است.

۶۳- چند مورد از اصول مربوط به کنترل امور نظامی و نیروهای مسلح را نام ببرید.

۱. هیچ فرد خارجی به عضویت در ارتش و نیروهای انتظامی کشور پذیرفته نمی شود.

۲. استقرار هرگونه پایگاه نظامی خارجی در کشور ممنوع است.

۳. ترفیع درجه نظامیان به موجب قانون است.

۴. داشتن اسلحه باید بر اساس مجوز از مقامات رسمی باشد.

۶۴ - وظایف قوه قضائیه را نام ببرید.

- الف. ماموریت اصلی آن امر قضاء و رسیدگی به شکایات و تظلمات است.
- ب. انتصاب دو نماینده برای نظارت بر سازمان صدا و سیما
- ج. تهیه لوایح قضایی جهت تقدیم و طرح در مجلس شورای اسلامی
- د. ایجاد وحدت رویه قضایی

۶۵ - در قانون اساسی منظور از استقلال قضات چیست؟

- الف. عدم تسلط و دخالت دیگران در آرای که قضات دادگاهها صادر می کنند.
 - ب. قضات باید هنگام صدور احکام قضایی فقط موازین و مقررات شرعی و قانونی را در نظر بگیرند.
- 66 - چهار مورد از وظایف و اختیارات رئیس قوه قضائیه در امور قضایی را نام ببرید.

- الف. توسعه و گسترش شبکه دادگستری و مراکز قضایی
- ب. تهیه لوایح قضایی
- ج. استخدام قضات شایسته و عزل و نصب آنها و تغییر محل خدمت آنها
- د. انتصاب رئیس دیوانعالی کشور و دادستان کل کشور

۶۷ - چهار مورد از وظایف و اختیارات رئیس قوه قضائیه در غیر امور قضایی را نام ببرید.

- الف. عضویت در شورای موقت رهبری
- ب. عضویت در شورای موقت ریاست جمهوری
- ج. عضویت در شورای بازرنگری قانون اساسی
- د. رسیدگی به داری رهبر، رئیس جمهور، همسر و فرزندان آنها قبل و بعد از خدمت.

۶۸ - مهمترین وظایف و اختیارات دیوان عالی کشور کدامند؟

۱. رسیدگی به تخلفات رئیس جمهور
۲. نظارت بر اجرای صحیح قوانین توسط محاکم
۳. تغییر محل خدمت قضات با مشورت رئیس قوه قضائیه

۶۹ - وظیفه سازمان بازرسی کل کشور چیست؟

نظارت بر اجرای صحیح قوانین در کلیه دستگاههای اداری کشور.

۷۰ - سازمان ها و دستگاه های وابسته به قوه قضائیه را نام ببرید.

۱. دادگستری
۲. دیوانعالی کشور
۳. دیوان عدالت اداری
۴. سازمان بازرسی کل کشور

۷۲ - چهار مورد از وظایف و اختیارات هیات وزیران را نام ببرید.

- الف. تهیه و تنظیم لوایح قانونی و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی
- ب. تهیه و تنظیم بودجه سالانه کل کشور و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی
- ج. حضور در مجلس و پاسخ به استیضاح نمایندگان
- د. صلح دعوی مربوط به اموال عمومی و دولتی باید به تصویب هیات وزیران برسد.

۷۳ - مالکیت از نظر فقه اسلام بر چند نوع است؛ بر سه نوع:

- الف. مالکیت دولتی: که شامل جنگلها، مراتع، دریاها، رودخانه ها، معادن و... می شود.
- ب. مالکیت عمومی: پارکها، جاده ها و...
- ج. مالکیت خصوصی: شامل هر آنچه از راه مشروع بواسطه خرید، معاوضه و ارث و... به انسان رسیده باشد.

۷۴ - منابع مالی دولت جمهوری اسلامی ایران را نام ببرید.

- الف. انفال و ثروتهای عمومی: اراضی موات، جنگلها، دریاها، مراتع و...
- ب. انواع مالیاتها

۷۵ - انواع مالیاتها به چند دسته تقسیم می شوند؟

- الف. مالیاتهای اولی (خمس، زکات، خراج، جزیه)
- ب. مالیاتهای ثانویه یا حکومتی (مالیات بر درآمد، مالیات بر حقوق و دستمزد و...)

۷۶ - انواع مالیاتهای دولتی را نام ببرید.

- الف. مالیاتهای مستقیم (مالیات بر درآمد، مالیات بر حقوق و دستمزد و...)
- ب. مالیاتهای غیر مستقیم (حقوق گمرکی که بر قیمت کالا افزوده شده و بصورت غیر محسوس و ناملموس از مصرف کنندگان دریافت می گردد).

۷۷ - بودجه را تعریف کنید.

تبدیل برنامه ها و اهداف سازمانی به ارقام و اعداد ریالی را بودجه می نامند.

۷۸ - بودجه را از دیدگاه قانون محاسبات عمومی تعریف نمایید.

بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی تهیه و حاوی پیش بینی درآمد و سایر منابع تامین اعتبار و برآورد هزینه ها برای انجام عملیاتی که منجر به وصول اهداف دولت می شوند می باشد.

۷۹- درآمدهای اساسی و کلی دولت چگونه تامین می گردد؟

الف. فروش نفت ب. مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم

۸۰- وظیفه دیوان محاسبات کشور چیست و تشکیلات آنرا نام ببرید.

نظارت و کنترل وزارتخانه ها ، شرکتهای و موسساتی که از بودجه عمومی کل کشور استفاده می کنند. تشکیلات آن شامل :

1- رئیس دیوان محاسبات

2- دادستان دیوان محاسبات

3- هیاتهای مستشاری دیوان محاسبات

بانک مقالات حقوقی نشر عدالت

**ارائه رایگان انواع مقالات، جزوات، قوانین،
سوالات، آزمونها و اخبار حقوقی**
www.nashreedalat.ir

پایان

موفق باشید